

Budowanie kompetencji uzdrowiających opiekunów dzieci dotkniętych traumą

Dzień drugi

Rozumienie i reagowanie na
emocjonalne i behawioralne potrzeby
dzieci dotkniętych traumą

Zródło: National Child Traumatic Stress Network

5/27/2013

1

Siedem kluczowych zagadnień szkolenia

Zrozumienie celów ochrony dzieci i
pomocy społecznej dla dzieci

Zrozumienie podstawowych elementów
opieki uwzględniającej wiedzę o traumie

Zrozumienie potencjalnego wpływu stresu
traumatycznego na całe życie dziecka

5/27/2013

Zródło: National Child Traumatic Stress Network

2

Siedem kluczowych zagadnień szkolenia

Zrozumienie wpływu traumatycznych
przeżyć na rozwój dziecka

Zrozumienie, w jaki sposób traumatyczny
stres dziecka nasila się pod wpływem
stresorów obecnych w jego życiu

5/27/2013

Zródło: National Child Traumatic Stress Network

3

Siedem kluczowych zagadnień - dzisiaj

Identyfikacja sposobów radzenia sobie, mocnych stron i czynników chroniących, które sprzyjają pozytywnemu przystosowaniu u dzieci dotkniętych traumą.

Identyfikacja nowych strategii, technik i kompetencji w pracy z dziećmi dotkniętymi traumą.

5/27/2013

Źródło: National Child Traumatic Stress Network

4

Umiejętności kompetentnego opiekuna dziecka po traumie

Rozumie wpływ traumy

Zwiększa poczucie bezpieczeństwa

Pomaga dziecku radzić sobie z emocjami

Dbą o siebie

Pomaga dziecku kierować zachowaniem

Pomaga dziecku zrozumieć historię życia

Wspiera relacje

Powtórzmy wiadomości

- Jakie są trzy cele opieku uwzględniającej wiedzę o traumie?
- Co to jest złożona trauma rozwojowa?
- Wymień dwa sposoby oddziaływania lęku.
- Trauma _____ rozwój.
- Wskaż jeden z nieodzownych elementów opieki uwzględniającej wiedzę o traumie. Dlaczego jest on ważny?
- Jakie jest jedno z najtrudniejszych zadań opiekuna?

5/27/2013

Źródło: National Child Traumatic Stress Network

6

Jaki jest uzdrawiający, kompetentny opiekun dziecka po traumie?

Uzdrawiający, kompetentny opiekun dziecka po traumie to współczujący opiekun, który....

Rozumie wpływ traumy na życie dziecka

Potrafi patrzeć na życie oczami zranionego dziecka

Wie, kiedy prosić o pomoc

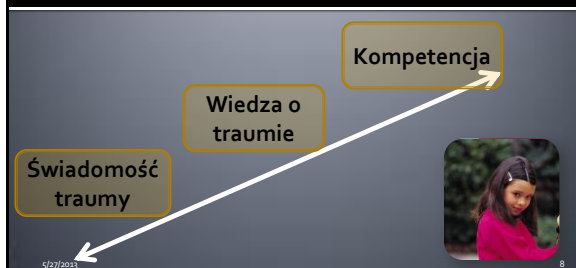
Przygotowuje się do osobistej przemiany i wyzwań

Rozumie, że musi zajmować się dzieckiem inaczej

5/27/2013

7

Kontinuum rozwoju uzdrawiających opiekunów dzieci po traumie

5/27/2013

8

Wykorzystanie 7 podstawowych umiejętności opiekuna dziecka po traumie

5/27/2013

Źródło: National Child Traumatic Stress Network Trauma Toolkit

9

Przygotowanie opiekunów

- Opiekunowie muszą umieć rozpoznawać REAKCJE LĘKOWE
- Opiekunowie muszą umieć rozpoznawać SMUTEK
- Opiekunowie muszą być przygotowani do KORYGOWANIA ZACHOWAŃ dziecka w sposób uwzględniający wiedzę o traumie

5/27/2013 Źródło: Trauma-Informed Care for the Children of Texas, dr Karyn Purvis

10

Podstawowe elementy opieki uwzględniającej wiedzę o traumie

Holistyczna opieka nad dzieckiem:

WZMOCNIENIE (CIAŁO)

ŁĄCZNOŚĆ DUCHOWA (SERCE)

KORYGOWANIE SPOSOBU MYŚLENIA (UMYSŁ)

Źródło: TBRI training – dr Karyn Purvis

5/27/2013

From the National Child Traumatic Stress Network Trauma Toolkit

11

Najważniejsze zasady – „jak”

Kluczowe elementy opieki uwzględniającej wiedzę o traumie

1. Rozumienie wpływu traumy na zachowanie dziecka, jego rozwój i relacje

Formularz „Doświadczenia traumy/straty”

**Budowanie kompetencji uzdrawiających
rodziców dzieci po traumie poprzez stworzenie
planu opieki nad rodziną adopcyjną/zastępczą**

Johnny wchodzi do
rodziny

Doświadczenia traumy/straty

1. Przeczytaj historię Johnny'ego
2. Wspólnie z partnerem prześledź jego doświadczenia traumy i straty – przy użyciu kwestionariusza.

5/27/2013

14

Kluczowe pytania

1. W jakim wieku / stadium rozwoju Johnny zaczął doświadczać traumy, krzywdzenia i zaniedbywania?
2. Czego się dowiedziałeś na temat skutków traumy?

Podstawowe elementy opieki uwzględniające wiedzę o traumie

1. Rozumienie wpływu traumy na zachowanie
dziecka, jego rozwój i relacje

Doświadczenia traumy/straty

Lista zadań rozwojowych

Rodzaje traumy

Ostra trauma

Złożona trauma rozwojowa

5/27/2013

Zródło: National Child Traumatic Stress Network

17

Złożona trauma rozwojowa jest

Wczesna

Przewlekła

Krzywdzeniem

Niepowodzeniem opiekuna

5/27/2013

Zródło: National Child Traumatic Stress Network

18

Podstawowe elementy opieki uwzględniającej wiedzę o traumie

1. Rozumienie wpływu traumy na zachowanie dziecka, jego rozwój i realcje

Doświadczenia traumy/straty

Lista zadań rozwojowych

Przetwarzanie sensoryczne

Podstawowe elementy WZMACNIANIA dziecka po traumie

2. Zwiększanie poczucia bezpieczeństwa

Wspieraj procesy chemiczne w mózgu

Rozpoznaj punkty zapalne

Bezpieczny dotyk
Bezpieczna rozmowa

Planuj zmiany

Uczyń dzień przewidywalnym

Źródło: TBRI training – Dr. Karyn Purvis

Podstawowe elementy budowania łączności z dzieckiem po traumie

3. Pomaganie dzieciom w radzeniu sobie z emocjami.

Rozpoznawaj oznaki lęku

Obserwuj ślady traumy

Obserwowanie śladów/przypomnień traumy

Kwestionariusz aktualnych zachowań i oznak stresu traumatycznego

Ta lista pomoże Tobie, pracownikowi socjalnemu zajmującemu się sprawą Twojego dziecka oraz jego terapeutę w zrozumieniu zachowań i problemów dziecka, a także we wspólnej pracy nad strategiami radzenia sobie z tymi zachowaniami i problemami.

1 = przez cały czas, 2 = czasami, 3 = rzadko, 4 = nigdy

1. Odwarzanie / ponowne doświadczanie traumy

a. Moje dziecko wydaje się mieć natrętne wspomnienia traumatycznych przeżyć lub tak zwane „traumatyczne przypomnienia”. Są to koszmary senne, nagłe obrzuty, powtarzające się odwarzanie konkretnego zdarzenia traumatycznego podczas zabawy.

2. Unikanie

a. Moje dziecko wydaje się unikać pewnych ludzi lub miejsc albo unika rozmów o jakiegokolwiek, części traumatycznego doświadczenia.

3. Odgrywanie

a. Moje dziecko wydaje się obojętne, nieobecne, niezdolne do wyrażania pozytywnych emocji, ma poczucie skróconej przyszłości.

4. Pobudzenie

a. Moje dziecko wydaje się mieć trudności z koncentracją uwagi, przejawia zbyt silne reakcje przestrochu, ma trudności z zasypianiem lub budzi się w nocy, jest drażliwe lub łatwo wybuchu gniewem.

Podstawowe elementy budowania łączności z dzieckiem po traumie

3. Pomaganie dzieciom w radzeniu sobie z emocjami

Rozpozna-
waj oznaki
lęku

Obserwuj ślady
traumy

Wykorzys-
tuj moc TAK

Daj dziecku głos

Używaj strategii
łączących

5/27/2013

Źródło: National Child Traumatic Stress Network

23

Strategie łączące i rozłączające - ćwiczenie

- Podzielcie arkusz papieru na trzy kolumny:
 - Kolumna 1: Złe zachowanie
 - Kolumna 2: Reakcja rozłączająca
 - Kolumna 3: Reakcje łączące
- Omówcie 2 przykłady „złego zachowania”, jaka jest typowa reakcja rozłączająca, jak mogłaby wyglądać dobra reakcja łącząca?

5/27/2013

Źródło: National Child Traumatic Stress Network

24

Podstawowe elementy korygowania zachowań dziecka po traumie

4. Pomaganie dzieciom w rozumieniu i korygowaniu problematycznych zachowań.

Znaczenie zachowania

Podstawowe elementy korygowania zachowań dziecka po traumie

4. Pomaganie dzieciom w rozumieniu i korygowaniu problematycznych zachowań.

Znaczenie zachowania

Obserwuj niepożądane zachowania

Obserwowanie śladów traumy

Obserwacja niepożądanych zachowań

Autor: Lisa Hatcher
Department Opieki Rodzinnej
Laramie County Children Services

Ten formularz będzie pomocny w obserwowaniu tych zachowań Twojego dziecka, które uznają się za negatywne, szkodliwe czy z innych powodów "niepożądane". Jest bardzo ważne, abyś - jako najważniejsza osoba troszcząca się o dobro dziecka - pomogła nam w znalezieniu odpowiedzi na pytania „co?”, „kiedy?”, „gdzie?” i „jak?” w odniesieniu do konkretnych problemów, którymi zajmujemy się tutaj jako zespół. Nie musiś dużo pisać, wiemy, że jesteś zajęta. Po prostu zrób kilka notatek, żebyśmy mogli przeanalizować zachowania Twojego dziecka i odczytać ich znaczenie.

Co? – zachowanie dziecka	Kto jest w pokoju? Do kogo jest skierowane to zachowanie? Gdzie ono zwykle występuje? Kiedy (raz w tygodniu, codziennie, co godzinę)	Jakie znaczenie – Twoim zdaniem – może mieć to zachowanie?

5/27/2013

27

Podstawowe elementy korygowania zachowań dziecka po traumie

4. Pomaganie dzieciom w rozumieniu i korygowaniu problematycznych zachowań.

Znaczenie zachowania

Obserwuj niepożądane zachowania

Użyj poziomów zaangażowania

Podstawowe elementy korygowania zachowań dziecka po traumie

4. Pomaganie dzieciom w rozumieniu i korygowaniu problematycznych zachowań.

Znaczenie zachowania

Obserwuj niepożądane zachowania

Użyj poziomów zaangażowania

Naucz dziecko zasad opartych na wartościach

Essential Skills of Trauma-Informed Correcting

Zasady oparte na wartościach to po prostu zdania służące do przekierowania niepożądanych zachowań dziecka.

Naucz dziecko zasad opartych na wartościach

Bądź życzliwy i łagodny

Wykonuj polecenia od razu

Nie bij, nie rań
